

*Національна академія наук України
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Український комітет славістів
Інститут археології НАН України
Асоціація бібліотек України
Національна бібліотека Білорусі
Інститут філології Київського національного університету
імені Тараса Шевченка*

*До Дня слов'янської
писемності і культури*

ПРОГРАМА
Міжнародної наукової конференції
“Слов'янське слово і культура
в контексті світового розвитку”

24–25 травня 2007 року

КИЇВ 2007

**Порядок роботи
24 травня (четвер)**

10.00 – 11.30	Пленарне засідання	Зал засідань (к.344)
11.30 – 12.00	Перерва	
12.00 – 17.00	Секція 1: Слов'янські мови та літератури і фольклор у процесі їх становлення розвитку	Зал засідань (к. 344)
12.00 – 17.00	Секція 2: Історія і суспільство. Політичні проблеми епохи	Зал бібліотекознавства (к. 335)
15.00 – 17.00	Презентація збірника археології Київ–Херсон–Константинополь”; Презентація монографії члена-кореспондента НАН України Моці О. П. “Південна Руська земля” (К.: Корвін–Прес, 2007)	Інститут НАН України, Археологічний музей, вул. Б. Хмельницького, 15

Регламент:

Початок роботи пленарного засідання – **10.00–11.30**
Початок роботи секційних засідань – **12.00**
Доповіді на пленарному засіданні – **15 хв.**
Доповіді на секціях – **10 хв.**
Повідомлення – **5 хв.**
Перерва – **11.30–12.00**

Довідки за телефонами:
524-37-91; 524-81-38

25 травня (п'ятниця)

10.00 – 12.00	Круглий стіл: Білоруська бібліотечна наука та бібліотеки на сучасному етапі” Електронна презентація відеофільму „Національна бібліотека Білорусі”	Зал засідань (к. 344)
12.00 – 13.00	Відкриття книжково-інформаційних виставок: „Діаманти білоруського письменства”, присвячена 125-річчю Янки Купали та Якуба Коласа та „Національній бібліотеці Білорусі – 85”	Виставковий зал
14.00 – 17.00	Книгознавчі читання, присвячені видатному українському літературо- та книгознавцю Сергію Івановичу Маслову	Філія 1, вул. Володимирська, 62

**У рамках конференції працюватимуть
книжково-інформаційні виставки:**

“Павлу Житецькому – 170”;

“Івану Огієнку – 125”;

“Видатні пам’ятки давньоруської культури: “Остромирове Євангеліє. 1056–1057”;

“Слов’янські просвітителі Кирило і Мефодій та їхнє вчення в ХХІ столітті (До 1180-річчя від дня народження Костянтина із Солуні (бл. 827–869)”;

“Діаманти білоруського письменства”;

“Національній бібліотеці Білорусі – 85”;

„Білоруська література в українській перекладах”.

Виставка “Руська земля – нові археологічні відкриття”

(Інститут археології НАН України, Археологічний музей,
вул. Б. Хмельницького, 15).

Пленарне засідання

24 травня, 10.00–11.30, зал засідань (к. 344)

ВСТУПНЕ СЛОВО

Олексій Семенович Онищенко

генеральний директор Національної бібліотеки України
імені В. І. Вернадського, голова Українського комітету
славістів, акад. НАН України

ДОПОВІДІ

Дубровіна Любов Андріївна,

директор Інституту рукопису НБУВ, чл.-кор. НАН України
*Слов’янська спадщина у фондах Інституту рукопису НБУВ та
її дослідження*

Широков Володимир Анатолійович,

директор Українського мовно-інформаційного фонду НАН
України, заст. голови Українського комітету славістів, чл.-кор.
НАН України

Українська комп’ютерна лексикографія на тлі слов’янізації

Шевченко Лариса Іванівна,

завкафедрою Інституту філології Київського національного
університету імені Тараса Шевченка, заст. голови Українського
комітету славістів, д-р філол. наук

*Кирило-Мефодіївське товариство – ідея слов’янської єдності в
ретроспективі і перспективі: погляд мовознавця*

Омельчук Володимир Юхимович,

завідділом національної бібліографії НБУВ, д-р іст. наук;

*Ретроспективна національна бібліографія: слов’янознавчий
аспект*

Шевченко Віталій Володимирович,

пров. наук. співроб. Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди
НАН України, д-р філос.наук

*Кирило-Мефодіївська традиція, її мовний аспект і давньоруська
література*

Воскобойнікова–Гузєва Олена Вікторівна,

директор Інституту бібліотекознавства НБУВ, канд. іст. наук
Бібліотекознавство в контексті європейського історико-культурного розвитку

Роговий Владислав Миколайович,

другий секретар Посольства України у Великій Британії, канд. іст. наук

Підтримка українською еміграцією білоруського студентства в міжвоєнний період. 1922 – 1939 рр.

Морозов Олександр Володимирович,

завідділом славістики Інституту мистецтвознавства, етнографії і фольклору ім. К. Крапиви НАН Білорусі, д-р філол. наук

Перспективні напрями співробітництва слов'янських країн зі збереження нематеріальної культурної спадщини

Презентації:

Радишевський Р. П. Іван Мазепа в сарматсько-роксоланському вимірі високого бароко / Міжнародна школа україністики НАН України – К.: Вид. центр „Просвіта” . – 552 с.

Секція 1

Слов'янські мови та літератури і фольклор у процесі їх становлення і розвитку

24 травня, 12.00 – 17.00, зал засідань (к.344)

Наукові керівники:

Вахніна Лариса Костянтинівна,
завідділом мистецтва та народної творчості зарубіжних країн Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, канд. мист.

Микитенко Оксана Олегівна,
ст. наук. співроб. Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, канд. філол. наук

Учений секретар:

Олійник Світлана Миколаївна,
асп. Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Лазоренко Олеся Миколаївна,

вчений секретар Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, канд. філол. наук

Слов'янські мови в літературній спадщині письменників XVII століття

Вахніна Лариса Костянтинівна,

завідділом мистецтва та народної творчості зарубіжних країн Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, канд. мист.

Славистична фольклористика в Україні: сучасні проблеми

Кузик Валентина Володимирівна,

пров. наук. співроб. Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, д-р філософії мистецтва

Дмитро Ревуцький – учитель словесності

Микитенко Оксана Олегівна,

ст. наук. співроб. Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, канд. філол. наук

Вивчення слов'янської фольклорної творчості у сучасних умовах трансформації суспільства

Шабліовський Володимир Євгенович,

наук. співроб. Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, канд. філол. наук

Фольклор у контексті міжкультурної комунікації слов'ян

Гуць Михайло Васильович,

доц. Українського міжнародного університету, канд. філол. наук
Світло слов'янської науки (Микола Іванович Кравцов)

Зарецький Олексій Вікторович,

ст. наук. співроб. Інституту української мови НАН України, канд. філол. наук

Українсько-російські мовні контакти: жанр політичної публіцистики

Петров Олександр Володимирович,

доц. Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського, канд. філол. наук

Похідні слова із семантичною подібністю в російській мові

Бабенко Юлія Олексіївна,

асп. Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України
Лексико-семантична група іменників та позначення дитячого віку в російській та українській мовах

Петрова Луїза Олександрівна,

доц. Республіканського вищого навчального закладу “Кримський інженерно-педагогічний університет”, канд. філол. наук

Енергетика слова в художній комунікації (на матеріалі нарративних слов'янських текстів початку ХХ століття)

Сюта Галина Мирославівна,

ст. наук. співроб. Інституту української мови НАН України, канд. філол. наук

Індивідуальна стилістика поезії Тадея Карабовича в контексті розвитку української національної поетики

Таймазова Леніс Ленмарівна,

ст. викладач Республіканського вищого навчального закладу “Кримський інженерно-педагогічний університет”, канд. філол. наук

Художнє слово в мемуарному дискурсі слов'янської еліти

Жуйкова Маргарита Василівна,

доц. Волинського національного університету імені Лесі Українки, канд. філол. наук

Роль культурного чинника в метафоризації предикатів

Рудницька Людмила Іванівна,

доц. Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, канд. філол. наук

Етнолінгвістична характеристика українських слів-символів

Іващенко Вікторія Людвігівна,

ст. наук. співроб. Інституту української мови НАН України, канд. філол. наук

Ментально-мовний опис моделювання протонаукового концепту “кобзар” у мистецтвознавчій картині світу

Ібрагімова Венера Февзіївна,

ст. викладач Республіканського вищого навчального закладу
“Кримський інженерно-педагогічний університет”

Тюрська основа слов'янських антропонімів

Дидик-Меуш Ганна Михайлівна,

ст. наук. співроб. Інституту українознавства НАН України,
канд. філол. наук

Лікування в культурі українського і польського народів як мистецтво і ремесло, втілене у слові: на матеріалі староукраїнських пам'яток XVI–XVIII століття

Мовна Уляна Василівна,

наук. співроб. Інституту народознавства НАН України, канд.
іст. наук

Медовий еротичний код фольклорного тексту українського весілля і коло обрядів інших слов'янських народів

Лабашук Оксана Василівна,

доц. Тернопільського національного педагогічного
університету ім. В. Гнатюка, канд. філол. наук

Життя перед життям: архетип Бога у сучасному фольклорному мемораті слов'ян

Бантешева Лариса Леонідівна,

асист. кафедри методології викладання філологічних дисциплін
Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського

Суспільно-політична лексика у слов'янських країнах кінця XIX – початку XX століття: лексикографічний аспект

Гафарова Ранета Ісметівна,

викладач Республіканського вищого навчального закладу
“Кримський інженерно-педагогічний університет”

Універбація як засіб розширення фонду некодифікованої лексики слов'ян

Ярошенко Наталія Олександрівна,

ст. викладача Донецького національного університету, канд.
філол. наук

Місце складних слів у словотвірному гнізді в контексті зіставної композитології

Лисенко Наталія Олексіївна,

ст. наук. співроб. Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка,
канд. філол. наук

Переклади Олега Ольжича польською мовою

Барташук Олеся Юріївна,

викладач кафедри української мови та літератури
Хмельницького гуманітарно-педагогічної академії

Традиції та новації слов'ян у зимовому циклі календарної обрядової поезії подолян

Соркульська Роксана Микитівна,

завідуюча меморіальним музеєм Миколи Лисенка

Микола Лисенко та національна еліта України 1890–1910-ті роки (на матеріалах епістолярної спадщини)

Абрамова Валентина Олександрівна,

асп. Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології
ім. М. Т. Рильського НАН України

Бретанська народна казка в слов'янському контексті

Мазепова Юлія Сергіївна,

асп. Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології
ім. М. Т. Рильського НАН України

Маррер як дослідник українських народних дум у Франції

Білоцерківський Василь Васильович,

асп. Київського славістичного університету

Україна в контексті слов'янофільських тенденцій польського романтизму

Ковтун Олеся,

асп. Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології
ім. М. Т. Рильського НАН України

*Мотив змагання музиканта з демонологічними істотами в
балкано-слов'янському фольклорному тексті*

Олійник Світлана Миколаївна,

асп. Інституту філології Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

*Світоглядні установки ксенофантастики Олеся Бердника в
контексті слов'янської міфології*

Гуржій Іванна Володимирівна,

спеціаліст Київського національного університету імені Тараса
Шевченка

*Тарас Шевченко та його роль в історії
українсько-польських мистецьких зв'язків*

Варишко АнастасіяПетрівна,

студ. Київського національного університету внутрішніх справ
*Письменницька діяльність Івана Багряного як внесок у фонд
слов'янських літератур*

Литвинов Володимир Дмитрович,

пров. наук. співроб. Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди
НАН України, д-р філос. наук

Стилістичні особливості поезики Теофана Прокоповича

Презентації:

Художня культура в західних та південних слов'ян (XIX –
початок XX ст.) Енциклопедичний словник. – К.: Ін-т
мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім.

М. Т. Рильського; НАНУ, 2006. –277 с.

Щорічник „Слов'янський світ”. Вип. 4 (НАНУ, Ін-т
мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім.

М. Т. Рильського; Український комітет славистів)

Секція 2

Історія і суспільство. Політичні проблеми епохи

24 травня 12.00 – 17.00, зал бібліотекознавства (к.335)

Наукові керівники: **Сидоренко Наталія Володимирівна,**
завкафедрою Інституту журналістики
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка, д-р філол. наук;

Черниш Наталія Іванівна,
доц. кафедри видавничої справи і
редагування Української академії
друкарства, канд. філол. наук

Учений секретар: **Клименко Оксана Зіновіївна,**
наук. співроб. НБУВ, канд. іст. наук

Сидоренко Наталія Володимирівна,
завкафедрою Інституту журналістики Київського національного
університету імені Тараса Шевченка, д-р філол. наук
*Часописи слов'янських народів на території східної України:
початок XX століття*

Школьна Олена Дмитрівна,
доц. Інституту журналістики Київського національного
університету імені Тараса Шевченка, канд. філол. наук
*Слов'янські культури у висвітленні української преси початку
XX століття*

Солонська Наталія Гаврилівна,
керівник Культурно-просвітницького центру НБУВ, канд. іст.
наук
*“Спочатку було Слово...”. Остромирове Євангеліє (1056–1057)
– слов'янська пам'ятка книжного мистецтва*

Антонова Ольга Олександрівна,

ст. викладач кафедри загального мовознавства і славістики
Національного університету “Києво-Могилянська академія”

Кирило-Мефодіївські традиції в історії

Києво-Могилянської академії

Новосьолова Лариса Семенівна,

наук. співроб. НБУВ

*Ретроспективна національна бібліографія: слов'янознавчий
аспект*

Пальчук Марина Іванівна,

директор Симферопольського вищого професійного училища
ресторанного сервісу і туризму, викладач Кримського
республіканського інституту післядипломної педагогічної
освіти, канд. пед. наук,

Волкова Анна Юріївна,

заст. директора Симферопольського вищого професійного
училища ресторанного сервісу і туризму

*Відродження культурних традицій і соціального партнерства в
інтеграційних процесах культури та освіти в Автономній
Республіці Крим*

Сирцова Олена Миколаївна,

ст. наук. співроб. Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди

НАН України, канд. філос. наук

*“Pravdiva vjara stara” Інокентія Гізеля – непрочитаний
трактат XVII століття*

Клименко Оксана Зіновіївна,

наук. співроб. НБУВ, канд. іст. наук

*Малі жанри літератури у вітчизняних навчальних виданнях
першої половини XIX століття*

Портнов Андрій Володимирович,

заст. директора Інституту Європейських досліджень НАН
України, канд. іст. наук *Методологічні проблеми вивчення
етногенетичних процесів на Правобережній Україні в першій
половині XIX століття*

Індиченко Ганна Володимирівна,

наук. співроб. Інституту архівознавства НБУВ, канд. іст. наук

Академія наук і мистецтв Боснії та Герцоговини

Рабчун Оксана Станіславівна,

мол. наук. співроб. Відділу бібліотечних зібрань та історичних
колекцій НБУВ

*Книги польських суспільно-політичних діячів та письменників
кінця XVIII–XIX століття у складі родових бібліотек
Урбановських-Стажинських та Хребтовичів*

Березовський Олег Миколайович,

ст. наук. співроб. Інституту архівознавства НБУВ, канд.
іст. наук

Академія наук Чеської республіки: сучасний стан

Порохницька Наталія Анатоліївна,

пров. ред. Інституту архівознавства НБУВ

*Національна академія наук Республіки Білорусь на сучасному
етапі розвитку*

Олексів Ілона Володимирівна,

пров. бібліотекар Львівської наукової бібліотеки

ім. В. Стефаника

Рецепція сербського відродження в другій половині XIX.

Книгознавчий аспект

Куканець Наталія Едуардівна,

мол. наук. співроб. Львівської наукової бібліотеки

ім. В. Стефаника НАН України

*Бібліотеки наукових товариств Львова XIX–XX століття як
чинник розвитку культури*

Черниш Наталія Іванівна,

доц. кафедри видавничої справи і редагування Української академії друкарства, канд. філол. наук

Книгознавча діяльність Івана Огієнка в українській історико-культурній парадигмі

Іванова Майя Вікторівна,

мол. наук. співроб. НБУВ

Іван Огієнко – дослідник і видавець богослужбових книг

Бугославський Олександр Юрійович,

асп. Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури

Роль лінгвістичних досліджень для атрибуції пам'яток книжкових мініатюр галицько-волинської групи

XII–XIII століть

Сербін Олег Олегович,

асп. НБУВ

Науково-організаційні аспекти розвитку та становлення бібліотечно-бібліографічних класифікаційних систем в Україні

Кірієнко Ольга В'ячеславівна,

заввідділом Музею М. Старицького, асп. Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського

НАН України

Листування Ярослава Стешенка в контексті епістолярної спадщини та української біографістики

Мяскова Тетяна Євгенівна,

в. о. ст. наук. співроб. відділу бібліотечних зібрань та історичних колекцій НБУВ, канд. іст. наук

Вплив історичних та політичних процесів розвитку суспільства на формування бібліотечних колекцій та зібрань,

польськоорієнтованих навчальних закладів України

(XVI – половини XIX століття)

Ядрова Галина Василівна,

методист наукової бібліотеки Кримського філіалу Інституту археології НАН України, директор Центру Інформаційних технологій Міжвузівського центру (Крим)

Внесок національних бібліотек України, Білорусі та Росії в розвиток інформаційного потенціалу бібліотек Автономної Республіки Крим

Лучанська Валентина Володимирівна,

доц. кафедри видавничої справи та редагування Кримського інституту інформаційно-поліграфічних технологій Української академії друкарства, завкафедрою соціально-гуманітарних дисциплін Кримсько-американського коледжу

(м. Сімферополь), канд. пед. наук

Взаємодія системних компонентів інформаційно-бібліотечного забезпечення екологічної сфери України: регіонально-галузевий рівень

Комчук Євген Миколайович,

асп. Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Особливості мови преси громадських організацій та вплив слова на формування свідомості сучасного суспільства

Вдовина Олена Ярославівна,

мол. наук. співроб. Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України, канд. філос. наук

Контраверсійні оцінки значення слов'янської писемності: філософські перспективи

Круглий стіл
“Білоруська бібліотечна наука та бібліотеки на сучасному етапі”

25 травня, 10.00–12.00, зал засідань (к. 344)

Наукові керівники: **Онищенко Олексій Семенович**,
генеральний директор Національної
бібліотеки України імені
В. І. Вернадського, акад. НАН України;

Мотульський Роман Степанович,
генеральний директор Національної
бібліотеки Білорусі, д-р пед. наук

Учений секретар: **Воскобойнікова-Гузєва Олена
Вікторівна**,
директор Інституту бібліотекознавства
НБУВ, канд. іст. наук

ВСТУПНЕ СЛОВО

Онищенко Олексій Семенович,
генеральний директор Національної бібліотеки України
імені В. І. Вернадського, акад. НАН України

Мотульський Роман Степанович,
директор Національної бібліотеки Білорусі, д-р пед. наук
*Національна бібліотека Білорусі: історія, стан і перспективи
розвитку*

Книгознавчі читання
присвячені видатному українському літературо-та
книгознавцю **Сергію Івановичу Маслову**

25 травня, 14.00–17.00, філія 1, вул. Володимирська, 62

Науковий керівник: **Ковальчук Галина Іванівна**,
завідувачка Відділу стародруків та
рідкісних видань НБУВ, д-р іст. наук

Учений секретар: **Римарович Ірина Олегівна**,
с. н. с. Відділу стародруків і рідкісних
видань НБУВ, канд. іст. наук

Дашкевич Ярослав Романович,
керівник Львівського відділення Інституту української
археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського
НАН України, проф., д-р іст. наук
*Сергій Маслов – учений і людина (із власних споминів та
особистих записних книжок)*

Ковальчук Галина Іванівна,
завідувачка Відділу стародруків та рідкісних видань НБУВ,
д-р іст. наук
Сергій Маслов – завідувач відділу стародруків (1926–1937)

Степченко Ольга Петрівна,
завідділом Інституту рукопису НБУВ, канд. іст. наук
Архів Сергія Маслова в Інституті рукопису НБУВ

Бандура Наталія Львівна,
завсектром НБУВ
*Книжкова колекція Сергія Івановича Маслова в Національній
бібліотеці України імені В. І. Вернадського*

Карпенко Маргарита Олександрівна,

проф. Київського національного університету імені Тараса Шевченка, д-р філол. наук

Сергій Маслов – педагог і викладач Київського університету

Клочко Олена Олександрівна,

вчителька загальноосвітньої середньої школи м.Ічні

Рід і родина С. І. Маслова

Солонська Наталія Гаврилівна,

керівник культурно-просвітницького центру НБУВ, канд.

іст. наук

Давньоруська література в дослідженнях С. І. Маслова як джерело для вивчення фонду Бібліотеки Ярослава Мудрого